

OKRESNÁ PROKURATÚRA KOŠICE II
Mojmírova 5, 040 46 Košice 1

Číslo: 3 Pv 660/15/8803
EEČ: 2-64-150-2016

Košice II 18.04.2016

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: Prečin Úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona číslo 300/2005 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 650/2005 Zbierky zákonov

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Košice II

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- Prečin Úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona číslo 300/2005 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 650/2005 Zbierky zákonov

na tom skutkovom základe, že:

v Košiciach, na ul. Pri Prachárni 6 v predajni NAY Elektrodom dňa 24.04.2006 v presne nezistenom čase uzavrel úverovú zmluvu č. 3604136850, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 15.291,-Sk (507,54,- Eur) na tovaru, pričom okrem zloženej akontácie pri uzatvorení zmluvy vo výške 1.699,- Sk (56,54,- Eur), následne neuhradil ani jednu splátku úveru, pričom v žiadosti k úverovej zmluve uviedol nepravdivé údaje, že je zamestnaný u zamestnávateľa BARD STAV s.r.o. s čistým mesačným príjmom 23.000,- Sk (763,46,- Eur), avšak v čase podpisu úverovej zmluvy nebol evidovaný v evidencii Sociálnej poisťovne ako platiteľ poisťného v žiadnej spoločnosti, čím takto svojím konaním spôsobil spol. XXXXX XXXXX a.s., so sídlom v Piešťanoch, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176 škodu vo výške 507,54,-€

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa PZ Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, OKP Košice sp. zn. ORP-1015/5-OJP-KE-2007 zo dňa 20.10.2006 bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku začaté trestné stíhanie a dňa 03.09.2008 podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vznesené obvinenie XXXXX za prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Po skončení vyšetrovania a vyhodnotení skutkového stavu a vo veci zabezpečených listinných dôkazov, vyšetrovateľ PZ podal návrh na podanie obžaloby na obvineného.

Preskúmaním uvedeného návrhu i celého vyšetrovacieho spisu, najmä s poukázaním na to, že pri posudzovaní otázky, či obvinený XXXXX naplnil znaky príslušného trestného činu, je nutné vziať do úvahy aj existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali obvinený a poškodený, som sa nestotožnil s predmetným návrhom a v rámci prokurátorského dozoru vykonávaného v prípravnom konaní v zmysle ustanovenia § 230 ods. 1 Tr. poriadku som dospela k právnomu záveru na odôvodnenosť zastaviť trestné stíhanie voči obvinenému XXXXX podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, nakoľko nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Tomuto konštatovaniu zodpovedajú aj výsledky realizovaného vyšetrovania, z ktorých vyplynulo, že konaním obvineného XXXXX nedošlo k naplneniu pojmových znakov skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona po stránke objektívnej, nakoľko sa v danom prípade jedná výlučne o občianskoprávny spor, ktorý by mal byť riešený výlučne v konaní o občianskoprávnych veciach.

V rámci vyšetrovania boli vo veci vypočutý svedkovia XXXXX ako aj vo veci boli zabezpečené listinné dôkazy, najmä úverová zmluva s prílohami a správy so Sociálnej poisťovne a spol. BARD STAV s.r.o., ktorými bol preukázaný a ustálený priebeh skutkového deja tak, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

Obvinený XXXXX vo svojej výpovedi uviedol, že so spoločnosťou XXXXX XXXXX a.s. uzavrel na podnet XXXXX zmluvu o úvere na nákup spotrebnej elektroniky. Svoje údaje diktoval pracovníkovi NAY priamo do počítača. Po schválení úveru došlo k podpisu zmluvy a zloženiu akontácie, pričom farebný televízor si zobral XXXXX Následne odišiel do ČR za prácou. Z úveru nič nezaplatil.

Svedok XXXXX vo svojej výpovedi uviedol, že obvineného XXXXX viezol autom do predajne NAY Elektrodom, ale nebral od neho žiadny televízor a ani mu nedával žiadne peniaze.

Splnomocnený zástupca poškodeného XXXXX vo svojej výpovedi uviedol, že obvinený XXXXX uzavrel v predajni NAY Elektrodom dňa 24.04.2006 zmluvu o úvere, v ktorej uviedol nepravdivé údaje ohľadom svojho zamestnania, a to že je zamestnancom spol. BARD STAV s.r.o. Na podklade týchto údajov mu bol poskytnutý úver vo výške 16.990,- Sk (563,96,- Eur) na nákup televízora.

Svedok XXXXX vo svojej výpovedi uviedol, že obvineným predložené doklady k úveru boli zaznamenané, bola spísaná žiadosť o úver, elektronicky zaslaná žiadosť spol. XXXXX XXXXX a po schválení žiadosti a zaplatení akontácie, bol obvinenému vydaný tovar.

Z úverovej zmluvy č. 3604136850 zo dňa 24.04.2006 uzavretej medzi poškodeným spol. XXXXX XXXXX., ako veriteľom a obvineným XXXXX, ako dlžníkom vyplýva, že jej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 16.990,- Sk (563,96,- Eur) na nákup televízora zn. SONY KV 29CS 60K, pričom celková cena úveru predstavovala suma vo výške 15.290,- Sk (507,54,- Eur), ktorú sa obvinený zaviazal splatiť v 10-tich mesačných splátkach vo výške 1.529,-Sk (50,75,- Eur). Ako ďalej zo zmluvy vyplýva obvinený XXXXX uviedol, že je zamestnaný u zamestnávateľa spol. BARD STAV s.r.o. s čistým mesačným príjmom 23.000,- Sk (763,46,- Eur).

Zo správy Sociálnej poisťovne je zrejmé, že obvinený XXXXX v čase podpísania úverovej zmluvy nebol evidovaný v evidencii Sociálnej poisťovne ako platiteľ poisťného v žiadnej spoločnosti.

Zo správy spol. BARD STAV s.r.o. vyplýva, že obvinený nebol nikdy jej zamestnancom.

Zo zabezpečených listinných dôkazných prostriedkov vyplýva, že poškodená spol. XXXXX XXXXX. nepožadovala od obvineného XXXXX žiadne doklady potvrdzujúce rozhodné skutočnosti preukazujúce jeho bonitu.

Trestný čin je protiprávny, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Pre naplnenie znakov každého trestného činu sa vyžaduje naplnenie všetkých pojmových znakov skutkovej podstaty, a to objektu a objektívnej stránky, subjektu a subjektívnej stránky ako súhrnu znakov, ktoré charakterizujú určité ľudské správanie ako trestný čin. Všetky tieto znaky tvoria jeden celok a len v prípade ich kumulatívneho naplnenia možno v jednotlivých prípadoch hovoriť o trestnom čine. Absencia čo i len jedného z týchto obligatórnych znakov, ktoré nie sú vždy priamo v zákone výslovne uvedené, spôsobí to, že konkrétne ľudské správanie nie je možné podriaďiť pod zákonnú skutkovú podstatu žiadneho trestného činu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona.

Podľa § 222 ods. 1 Tr. zákona, kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Pri posudzovaní otázky, či páchatel naplnil znaky príslušného trestného činu (typicky majetkovej povahy), je nutné vziať do úvahy aj prípadnú existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali páchatel a poškodený a ktorý má význam pre konkrétnu trestnú vec. Pokiaľ ide o súkromnoprávny vzťah, je potrebné totiž trvať na tom, aby na ochranu svojich majetkových záujmov dbali predovšetkým samotní účastníci takéhoto vzťahu. Od týchto účastníkov je nutné požadovať, aby postupovali obozretne a aby dodržali aspoň elementárne zásady opatrnosti, obzvlášť ak sú pre to ľahko dosiahnuteľné prostriedky.

Za situácie, keď poškodený sám svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohol ľahko vyvarovať, pristúpil k neistej finančnej dispozícii a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať taktiež sám a to za použitia prostriedkov súkromného práva. Z hľadiska princípov, na ktorých je založený demokratický štát je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a majetkových záujmov. Trestným postihom nie je možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví, ktoré sú určené na ochranu majetkových práv a záujmov.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného nemožno posudzovanú trestnú vec hodnotiť inak ako tak, že poškodená spol. XXXXX XXXXX., ako účastník súkromnoprávneho vzťahu evidentne nedbala na minimálnu mieru zodpovedajúcu ochrany svojich práv a majetkových záujmov, vedome zanedbala mieru opatrnosti, keď si neoverila ľahko dostupné informácie významné pre rozhodnutie o poskytnutí úveru. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania poškodená spol. XXXXX XXXXX pri poskytnutí úveru vychádzala len z tvrdení obvineného XXXXX, pričom žiadne iné dodatočné informácie od obvineného k jeho finančnej situácii nevyžadovala (predložením dokladov súvisiacich s jeho zamestnaním, a to pracovnej zmluvy, potvrdenia o príjme, resp. výplatnej pásky) a ani si tieto informácie žiadnym spôsobom nezisťovala (či obvinený je zamestnancom tejto spoločnosti). Je pritom nepochybné, že disponuje dostatkom kvalifikovaného personálu a ďalších prostriedkov, aby pri zachovaní potrebnej opatrnosti tieto informácie získala. Navyše ako vyplýva z obchodného registra, poškodený sa venuje podnikateľskej činnosti poskytovania úverov od roku 2001, a preto musí mať dostatok skúsenosti s tým, ako hodnoverne posúdiť platobnú schopnosť žiadateľa o úver a tým predísť, resp. v čo najväčšej miere minimalizovať riziko nesplácania úverov. Poškodená spol. XXXXX XXXXX tak vedome riskuje, pokiaľ takýmto spôsobom poskytuje úvery pravdepodobne vedená snahou o dosiahnutie, čo najväčšieho objemu obchodov. Potom by však bolo v rozpore s princípmi, na ktorých je založený právny štát, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a záujmov. Trestným postihom nie je predsa možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví určené k ochrane majetkových práv a záujmov.

V tejto súvislosti k znakom základnej skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu je potrebné uviesť, že len uvedenie určitých nepravdivých skutočností nie je možné, samo o sebe, považovať za „uvedenie do omylu“ v zmysle základnej skutkovej podstaty trestného činu, pretože „uvádzanie, či deklarovanie nepravdy“ nič nehovorí o tom, či tieto nepravdivé skutočnosti boli alebo mohli byť aj objektívne spôsobilé oklamať klamanú osobu (ide o posudzovanie spôsobilosti, či nespôsobilosti použitého prostriedku oklamať poškodeného), respektíve, či k oklamaniu poškodeného došlo len preto, že ten celkom (hrubo) zanedbal svoju povinnosť (všeobecnú prevenčnú povinnosť vyplývajúcu z § 415 Občianskeho zákonníka) a zjavne konal bez dodržania určenej miery opatrnosti. V takomto prípade možno hovoriť o tom, že k škode na majetku poškodeného došlo výhradne v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti na strane poškodeného, t. j. s porušením obvyklej miery opatrnosti, pretože za jej bežného dodržania by bolo vylúčené oklamanie poškodeného, teda išlo o konanie nespôsobilé uviesť niekoho do omylu a

spôsobilým sa stalo len a výlučne vďaka zjavnému porušeniu obvyklej miery opatrnosti zo strany poškodeného.

Na základe uvedeného mám za to, že v predmetnom prípade neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty prečin úverového podvodu, konkrétne znak spočívajúci v uvedení do omylu. Ku škode na majetku poškodeného došlo výlučne z dôvodu zjavného porušenia obvyklej miery opatrnosti, pričom poškodená spoločnosť mohla jednoducho odhaliť nepravdivosť údajov uvádzaných obvineným, avšak za týmto účelom nevykonala žiadnu aktivitu, nakoľko tú vykonala až potom, čo obvinený nesplácal úver.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku *prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.*

Vzhľadom na uvedené dôvody bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať u prokurátora okresnej prokuratúry do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.

JUDr. Gabriela Andrásiová
prokurátorka